

# Draaiboek COVID-19 2022-2023

**Basisschool Juliana en Koningin  
Wilhelmina**  
SNEEK

samen  
in  
beweging!

# Inhoudsopgave

<b>Inhoudsopgave</b>	<b>2</b>
<b>1 Inleiding</b>	<b>3</b>
1.1 Inleiding	3
1.2 Uitgangspunten	3
1.3 Impact schoolsluitingen	3
<b>2 De scenario's</b>	<b>5</b>
2.1 Inleiding	5
2.2 De vier scenario's	5
2.3 Algemene randvoorwaarden	6
2.4 Algemeen	6
<b>3 Scenario-1</b>	<b>7</b>
3.1 Inleiding	7
3.2 Algemene maatregelen	7
3.3 Schoolspecifieke maatregelen	7
3.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-1	7
<b>4 Scenario-2</b>	<b>9</b>
4.1 Inleiding	9
4.2 Algemene maatregelen	9
4.3 Schoolspecifieke maatregelen	9
4.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-2	9
<b>5 Scenario-3</b>	<b>11</b>
5.1 Inleiding	11
5.2 Algemene maatregelen	11
5.3 Schoolspecifieke maatregelen	11
5.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-3	11
<b>6 Scenario-4</b>	<b>13</b>
6.1 Inleiding	13
6.2 Algemene maatregelen	13
6.3 Schoolspecifieke maatregelen	14
6.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-4	14
<b>7 Afstandsonderwijs</b>	<b>16</b>
7.1 Inleiding	16
7.2 Risico's afstandsonderwijs	16
7.3 Onze uitgangspunten (lesgeven)	16
7.4 Onze uitgangspunten (schoolniveau)	16

# 1 Inleiding

## 1.1 Inleiding

Op 1 april 2022 heeft het kabinet de langetermijnstrategie COVID-19 naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze hoofdlijnenaanpak wordt ook aandacht besteed aan het beleid voor het funderend onderwijs. Op basis van dit beleid heeft het Ministerie van OCW samen met diverse onderwijspartners een sectorplan opgesteld. Dit sectorplan met daarin de landelijke maatregelen voor vier scenario's functioneert als een leidraad voor besturen en scholen. Bovenop de maatregelen die beschreven worden in het sectorplan hebben scholen de mogelijkheid en de ruimte om eigen aanvullende maatregelen (passend bij de schoolcontext) te treffen.

Het kabinet heeft de scholen verzocht om het sectorplan voor het onderwijs (de leidraad) te vertalen naar een draaiboek per scenario en de uitwerking af te stemmen met de medezeggenschap (uiterlijk 1 oktober 2022).

In dit document beschrijven we de vier scenario's, de landelijke maatregelen per scenario en de aanvullende maatregelen van onze school.

## 1.2 Uitgangspunten

De hoofdlijnenaanpak van het kabinet geeft een aantal uitgangspunten die richtinggevend zijn voor onze scholen. In essentie gaat het om het openhouden van de samenleving en het goed voorbereid zijn op verschillende (vier) scenario's. De hoofdlijnenaanpak heeft geleid tot een sectorplan voor het onderwijs en daarin worden de vier scenario's beschreven en de maatregelen die bij ieder scenario horen. Het kabinet zorgt op die manier voor voorspelbaarheid en voor een zekere mate van rust.

De scholen formuleren zelf aanvullende maatregelen en dat zorgt dan voor maatwerk. Centraal uitgangspunt is om het onderwijs te allen tijde doorgang te laten vinden, ook bij een stevige heropleving van het Corona-virus. Dit is van belang om verdere leervertragingen te voorkomen en/of in te lopen en vanwege het mentaal welbevinden van leerlingen en medewerkers. De uitgangspunten zijn:

1. Elke leerling krijgt goed onderwijs
2. Bij voorkeur gaat het onderwijs fysiek door (en anders op afstand)
3. Overheid en besturen zorgen (preventie) voor veilige scholen
4. Duidelijkheid (voorspelbaarheid) door de uitwerking van vier scenario's
5. Scholen kunnen zich door de beschrijving in vier scenario's optimaal voorbereiden
6. Scholen beschikken over een draaiboek per scenario

## 1.3 Impact schoolsluitingen

Vanaf het begin van de COVID-19 pandemie is er onderzoek gedaan naar de gevolgen daarvan voor het onderwijs, de effecten van een schoolsluiting, van afstandsonderwijs en van hybride onderwijs. De uitkomsten van deze onderzoeken en de ervaringen hebben geleid tot een langetermijnstrategie (hoofdlijnenaanpak), een sectorplan voor het funderend onderwijs en tot ons COVID-19-plan.

Uit onderzoek komt naar voren:

1. De impact van een schoolsluiting (met als gevolg afstandsonderwijs) op de leerprestaties is aanzienlijk. Met name ten aanzien van de basisvaardigheden en de meer praktische vakken is er sprake van leervertraging.
2. De leervertraging is ongelijk verdeeld over de leerlingen. In het algemeen geldt: hoe lager de opleiding van de ouders/verzorgers, hoe groter de vertragingen.
3. Schoolsluitingen hebben gevolgen gehad voor het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij gaat het niet alleen om psychische problemen, maar ook om bijvoorbeeld een verminderde concentratie, om planningsvaardigheden die onder druk staan en motivationele problemen.
4. Het belang van de kwaliteit van het afstandsonderwijs. De kwaliteit en de intensiteit van het afstandsonderwijs verschilde per school en per leraar. Niet iedere school en/of iedere leraar was voldoende toegerust en ook de thuissituatie van de leerlingen was niet altijd optimaal.

Op basis van internationaal onderzoek komt de OESO tot de volgende aanbevelingen:

- Houd scholen open, zo veel en zo veilig als kan
- Voorzie in een infrastructuur voor afstandsonderwijs waarmee alle leerlingen kunnen worden bereikt
- Voorzie in gerichte ondersteuning voor het leren en het sociaal welzijn van de leerlingen
- Investeer in de ontwikkeling van het vakmanschap van de leraren in nieuwe vormen van leren

Het kabinet heeft nota genomen van de diverse onderzoeken en de aanbevelingen van de OESO en heeft mede op basis daarvan een hoofdlijnennotitie en een sectorplan voor het onderwijs ontwikkeld.

Wij hebben het sectorplan vertaald in een specifiek COVID-19-plan voor onze school.

## 2 De scenario's

### 2.1 Inleiding

Het kabinet heeft vier scenario's geformuleerd. Ieder scenario heeft een eigen kleur: donkergroen, groen, oranje en rood. Bij ieder scenario wordt beschreven welke (standaard)maatregelen een school (soms wettelijk verplicht, soms advies) moet nemen in tijden van Corona. Daardoor creëert de overheid voorspelbaarheid en rust voor medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers.

Naast de verplichte maatregelen per scenario mag onze school zelf de standaard maatregelen per fase aanvullen met schoolspecifieke maatregelen, omdat de verschillen tussen scholen en locaties soms enorm kunnen verschillen. Ons sectorplan COVID-19 bevat de verplichte maatregelen en de schoolspecifieke aanvullingen (zie hoofdstuk 3 t/m 6). De aanvullende maatregelen van onze school (per scenario) moeten in ieder geval passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen. Daarnaast moet ons bestuur de noodzaak, de proportionaliteit en de subsidiariteit van de maatregelen kunnen onderbouwen, en daarbij de (G)MR en de BSO betrekken. Proportionaliteit betekent dat er een redelijke verhouding is tussen doel en ingezet middel. Subsidiariteit houdt in dat het minst ingrijpende middel wordt ingezet om het doel te realiseren. Het bestuur zal daarnaast rekening moeten houden met de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van de aanvullende maatregelen. En tenslotte wordt van ons bestuur verwacht dat zij het waarom van de aanvullende maatregelen in duidelijke taal met de ouders/verzorgers communiceert.

### 2.2 De vier scenario's

In deze paragraaf beschrijven we kort de vier scenario's. Deze worden verder uitgewerkt en voorzien van schoolspecifieke aanvullingen in hoofdstuk 3 t/m 6.



De vier scenario's zijn:

**Scenario-1: donkergroen.** Het eerste scenario is een preventief scenario dat wordt getypeerd met het woord verkoudheid. Er is nog geen noodzaak om specifieke maatregelen te treffen. In deze fase gaat het om het nemen van een aantal basismaatregelen m.b.t. hygiëne en gezondheid.

**Scenario-2: groen.** Ook dit scenario is preventief van aard. Deze fase wordt getypeerd met het woord griep. Scenario 2 vraagt om het uitvoeren van de basismaatregelen en extra aandacht voor personen met een kwetsbare gezondheid.

**Scenario-3: oranje.** Scenario 3 wordt getypeerd met continu strijd. Het is een fase waarin het gaat om interventie, om het nemen van maatregelen die genomen moeten worden om het fysieke onderwijs zo verantwoord mogelijk doorgang te laten vinden. Het kabinet neemt ingrijpende maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan,

en van de scholen wordt verwacht dat zij ook voorzorgs- en contactbeperkende maatregelen nemen.

**Scenario-4: rood.** Ook dit scenario –getypeerd met worst case- is een fase waarin het gaat om het uitvoeren van interventies. De school blijft open, maar het aantal personen in de school moet worden beperkt en het is niet langer mogelijk dat alle leerlingen tegelijkertijd fysiek les krijgen.

Het zou kunnen voorkomen, dat het kabinet overgaat op een noodscenario dat verder gaat dat de maatregelen in scenario 1 t/m 4. Dat gebeurt als er landelijke maatregelen nodig zijn die zwaarder zijn dan de maatregelen in het worst case scenario (scenario-4). In dat geval is ons sectorplan COVID-19 niet langer leidend. De totale regie verschuift dan naar het kabinet.

### 2.3 Algemene randvoorwaarden

Los van de vier beschreven scenario's geldt een aantal randvoorwaarden voor de bestrijding van het Coronavirus: testen, vaccinatie, ventilatie en CO2-meters en het handhaven van de meer algemeen wettelijke kaders.

Het testen (zelftesten) is een effectief instrument om besmettingen vroegtijdig te signaleren en de verspreiding van het virus in te perken. Onze school beschikt over gratis testen en gaat uit van het principe: testen bij klachten.

Vaccinatie is een belangrijk instrument om onze medewerkers en leerlingen (als ze binnen de doelgroep van de campagne horen) te beschermen tegen het Coronavirus. Iedereen die in aanmerking komt voor een vaccinatie kan deze tijdig ontvangen.

Het belang van een goede ventilatie is in de jaren 2020, 2021 en 2022 veelvuldig aan de orde gesteld. We moeten (en willen) ervoor zorgen dat de ventilatie in de lokalen op orde is en dat er in iedere groep (klaslokaal) een CO2-meter beschikbaar is.

Er is al veel bij wet geregeld, daar waar het gaat om een veilige en gezonde werkomgeving. Ons bestuur (als werkgever) heeft de taak te zorgen voor een werkplek waarin sprake is van sociale, fysieke en psychische gezondheid. De ARBO-wet blijft onverkort van toepassing (inclusief de RI&E). Alle (verder) geldende wet- en regelgeving blijft van kracht.

### 2.4 Algemeen

Het werken met scenario's vraagt om duidelijke besluitvorming. Niet de school, maar het kabinet besluit op basis van een wekelijkse duiding van de epidemiologische situatie door het RIVM of een scenario in werking treedt, wordt opgeschaald of afgeschaald. Wanneer het kabinet bekend maakt dat een bepaald scenario ingaat, dan geldt voor de scholen dat zij de bijbehorende maatregelen zo snel mogelijk invoeren (uiterlijk binnen één werkweek). De maatregelen blijven dan twee weken van kracht.

Het is belangrijk dat onze school goed voorbereid is als er sprake is van een virusopleving of een opschaling naar een hoger scenario. Daarom beschikt onze school per scenario over een draaiboek dat passend is bij onze eigen context (zie dit sectorplan COVID-19 en de bijlagen). Ons sectorplan COVID-19 en de draaiboeken zijn besproken met de (G)MR en afgestemd met de kinderopvang, de BSO en de relevante VO-scholen. Daar waar nodig zijn afspraken gemaakt met de plaatselijke GGD, de gemeente en andere stakeholders.

## 3 Scenario-1

### 3.1 Inleiding

Het is belangrijk om een aantal preventieve maatregelen in acht te nemen wanneer het Corona-virus opleeft. Daardoor kan onze school zo lang mogelijk open blijven. De maatregelen in scenario-1 zijn altijd van toepassing, dus ook in scenario-2, scenario-3 en scenario-4. In het eerste preventieve scenario (donkergroen) gelden de basismaatregelen die voor de hele samenleving gelden. Onze school hoeft niet per se specifieke aanvullende maatregelen te treffen.

### 3.2 Algemene maatregelen

In scenario-1 gelden de basismaatregelen, de standaard maatregelen ten aanzien van hygiëne en gezondheid. Als het kabinet aangeeft dat het eerste scenario in werking treedt, dan gaat het om de volgende (algemeen geldende) basismaatregelen:

- Handen wassen
- Hoesten in de elleboog
- Niezen in de elleboog
- Thuisblijven bij klachten
- Uitvoeren van een (zelf)test
- Zorgen voor voldoende frisse lucht: goed ventileren
- Advies om tijdig een vaccin halen voor medewerkers
- Advies om tijdig een booster- of herhalingsprik halen voor medewerkers

### 3.3 Schoolspecifieke maatregelen

Hoewel het niet verplicht is, heeft onze school toch een aantal aanvullende maatregelen vastgesteld voor scenario-1. In het draaiboek (zie paragraaf 4) geven we aan wat we wanneer doen. Onze aanvullende maatregelen zijn:

- Overleggen met het bestuur, de (G)MR, de kinderopvang en de BSO over de werking en de inhoud van scenario-1
- Bespreken van de basismaatregelen met de leerlingen in alle groepen (nut en noodzaak)
- Informeren van de ouders via Social Schools over de werking en inhoud van scenario-1
- Informeren van de ouders via Social Schools over de inzet van zelftests
- Medewerkers instrueren over hoe correct te ventileren
- Medewerkers instrueren m.b.t. de CO2-meters (in iedere groep aanwezig)
- Plaatsen van ontsmettingsmiddelen bij de ingangen van de school

Ons bestuur heeft in de cursusjaren 2020-2021 en 2021-2022 al omgezien naar de staat van de ventilatie op onze school en een plan van aanpak opgesteld voor de optimalisering daarvan. Daarnaast beschikken we over effectieve CO2-meters.

### 3.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-1

In ons draaiboek geven we aan wie wat wanneer doet. Het draaiboek gaat in werking als het kabinet scenario-1 afkondigt. In een aantal gevallen hebben we zaken meer specifiek uitgewerkt, zie daarvoor de bijlagen.

Wanneer	Wie	Actie(s)
Dag 1	Schoolleiding	<p>Afspraken betreffende hygiënemaatregelen afstemmen met het team,</p> <p>Communicatie naar de ouders over het huidige landelijke beleid en de te nemen maatregelen.</p>
Dag 2 etc.	Schoolleiding Team	<p>Benodigde materialen klaar hebben staan. (voldoende zeep, evt. zuilen, doekjes, etc.)</p> <p>Maatregelen uitvoeren door de leerkrachten en het voeren van gesprekken met de leerlingen.</p> <p>Extra alertheid op de CO2 meters en extra ventileren</p>



## 4 Scenario-2

### 4.1 Inleiding

Het tweede scenario (groen) is net als scenario-1 een preventief scenario. In deze fase gelden in de eerste plaats alle (basis) maatregelen zoals aangegeven voor scenario-1. Daarnaast gelden er een aantal maatregelen die betrekking hebben op een verantwoorde schoolomgeving voor mensen met een kwetsbare gezondheid. Zij lopen meer risico op ernstige gevolgen van een Corona-besmetting.

Het uitgangspunt voor medewerkers is dat zo lang er consequent en volgens de bestaande richtlijnen/procedures van de instelling of organisatie wordt gewerkt (naast de richtlijnen van het RIVM en eventueel de GGD) ook een kwetsbare werknemer in principe het eigen werk kan doen. Al dan niet in combinatie met het aanhouden van aanvullende maatregelen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen en/of fysieke barrières. De inhoud van het werk, de individuele gezondheidsfactoren en de werkomstandigheden vormen altijd het vertrekpunt.

Voor leerlingen die thuisblijven, omdat zij zelf of een gezinslid kwetsbaar is, geldt een [handelingskader](#). Onze school stelt dan samen met de ouders/verzorgers en de leerling een alternatief onderwijsprogramma op. De leerling is verplicht dit programma daadwerkelijk te volgen. Wanneer deze leerling afstandsonderwijs (als onderdeel van het alternatieve programma) niet of onvoldoende volgt, dan wordt dit aangemeld als ongeoorloofd verzuim.

### 4.2 Algemene maatregelen

In scenario-2 gelden de basismaatregelen, de standaard maatregelen ten aanzien van hygiëne en gezondheid. Als het kabinet aangeeft dat het tweede scenario in werking treedt, dan gaat het om de volgende maatregelen:

- Handen wassen
- Hoesten in de elleboog
- Niezen in de elleboog
- Thuisblijven bij klachten
- Uitvoeren van een (zelf)test
- Zorgen voor voldoende frisse lucht: goed ventileren
- Advies om tijdig een vaccin halen
- Advies om tijdig een booster- of herhalingsprik halen

Voor scenario-2 worden de bovenstaande basismaatregelen voor medewerkers uitgebreid met:

- Inventariseren van kwetsbare medewerkers
- Gesprek aangaan met iedere kwetsbare medewerker (algemene informatie geven, wensen en mogelijkheden inventariseren)
- Gesprek aangaan met de bedrijfsarts (t.b.v. medische risicogroepen)
- Vaststellen van de mogelijkheden voor extra bescherming
- Vaststellen van vervangend werk (indien noodzakelijk)

Voor scenario-2 worden de basismaatregelen voor leerlingen uitgebreid met:

- Inventariseren van kwetsbare leerlingen
- Inventariseren welke leerlingen te maken hebben met een kwetsbaar gezinslid
- Waar nodig verzorgen van een alternatief onderwijsaanbod
- Overleg met ouders/verzorgers en de leerling over de mogelijkheden van een alternatief onderwijsaanbod

### 4.3 Schoolspecifieke maatregelen

Onze school heeft een aantal aanvullende maatregelen vastgesteld voor scenario-2. In het draaiboek (zie paragraaf 4) geven we aan wie wat wanneer doet. Onze aanvullende maatregelen zijn:

- Overleggen met het bestuur, de (G)MR, de kinderopvang en de BSO over de werking en de inhoud van scenario-2
- Informeren van de ouders via Social Schools over de werking en inhoud van scenario-2
- Toepassen van het schoolprotocol Beleid t.b.v. kwetsbare medewerkers (zie bijlage bij de werkbladen)
- Toepassen van het schoolprotocol Beleid t.b.v. kwetsbare leerlingen (gezinsleden) (zie bijlage bij de werkbladen)

### 4.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-2

In ons draaiboek geven we aan wie wat wanneer doet. Het draaiboek gaat in werking als het kabinet scenario-2 afkondigt. In een aantal gevallen hebben we zaken meer specifiek uitgewerkt, zie daarvoor de bijlagen.

Wanneer	Wie	Actie(s)
Dag 1	Schoolleiding	Zie draaiboek dag 2 scenario 1  Oproep aan de ouders en leerkrachten voor de inventarisatie van kwetsbare leerlingen / gezinsleden en leerkrachten.
Dag 2 en 3	Schoolleiding	In kaart brengen van de kwetsbaren.
Dag 4	Schoolleiding en leerkrachten	Contact door de leerkrachten met de ouders over een eventueel alternatief aanbod en daar ideeën over uitwerken.  Schoolleiding voert een gesprek met een eventueel kwetsbare collega's over evt. te ondernemen stappen.
Dag 5	Schoolleiding en leerkrachten	Teamoverleg over het eventueel scenario van een thuiswerkende leerling of een grotere groep.  De uitwerkingen / middelen van eerdere perioden weer ophalen en eventueel aanpassen.

## 5 Scenario-3

### 5.1 Inleiding

Het derde scenario (oranje) voorziet in effectieve interventie maatregelen om het fysieke onderwijs zo veel mogelijk door te laten gaan. In deze fase blijven de (basis)maatregelen uit scenario-1 (donkergroen) en scenario-2 (groen) van kracht. In scenario-3 gaat het in de kern om het nemen van voorzorgsmaatregelen en contactbeperkende maatregelen.

### 5.2 Algemene maatregelen

In scenario-3 gelden de basismaatregelen, de standaard maatregelen ten aanzien van hygiëne en gezondheid en de maatregelen t.b.v. kwetsbare personen. Als het kabinet aangeeft dat het derde scenario in werking treedt, dan gaat het om de volgende maatregelen:

- Handen wassen
- Hoesten in de elleboog
- Niezen in de elleboog
- Thuisblijven bij klachten
- Uitvoeren van een (zelf)test
- Zorgen voor voldoende frisse lucht: goed ventileren
- Advies om tijdig een vaccin halen
- Advies om tijdig een booster- of herhalingsprik halen
- Extra aandacht voor medewerkers met een kwetsbare gezondheid
- Extra aandacht voor leerlingen (of gezinsleden) met een kwetsbare gezondheid

Voor scenario-3 worden de bovenstaande (basis)maatregelen uitgebreid met de volgende **voorzorgsmaatregelen** :

- Medewerkers en leerlingen van groep 6-7-8 dragen mondkapjes
- In de school zijn doordachte looproutes ingesteld
- Er is sprake van gespreide pauzes
- Zo veel mogelijk (en waar mogelijk) afstand houden

Voor scenario-3 worden de bovenstaande (basis)maatregelen uitgebreid met de volgende **contactbeperkende** maatregelen:

- Geen externen in de school
- Geen ouders/verzorgers in de school
- Teambijeenkomsten vinden zo veel mogelijk online plaats
- Niet onderwijzend personeel werkt indien mogelijk thuis
- Activiteiten die niet direct bijdragen aan het primaire proces vervallen

### 5.3 Schoolspecifieke maatregelen

Onze school heeft een aantal aanvullende maatregelen vastgesteld voor scenario-3. In het draaiboek (zie paragraaf 4) geven we aan wie wanneer wat doet. Onze aanvullende maatregelen zijn:

- Overleggen met het bestuur, de (G)MR, de kinderopvang en de BSO over de werking en de inhoud van scenario-3
- Informeren van de ouders via Social Schools over de werking en inhoud van scenario-3
- Verstrekken van mondkapjes indien dat nodig is
- Toepassen van het beleid voor het binnenkomen van de school
- Sluiting van de personeelskamer, omdat daar niet voldoende afstand gehouden kan worden
- Onderhouden van gestructureerde digitale contacten met ouders/verzorgers

### 5.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-3

In ons draaiboek geven we aan wie wat wanneer doet. Het draaiboek gaat in werking als het kabinet scenario-3 afkondigt. In een aantal gevallen hebben we zaken meer specifiek uitgewerkt, zie daarvoor de bijlagen.

Wanneer	Wie	Actie(s)
Dag 1	Schoolleiding	<p>Communiceren naar de ouders over de uitbreiding van de (opgelegde) maatregelen. (Geen ouders in de school)</p> <p>Teamoverleg over de nieuwe maatregelen en de organisatie daarvan. (geen fysieke teambijeenkomsten, afstand houden, zoveel mogelijk thuis werken)</p> <p>De schoolleiding maakt een plan van aanpak voor de te nemen maatregelen.</p>
Dag 2	Schoolleiding	Presentatie van het nieuwe plan van aanpak aan het team en de ouders.
Dag 3 etc.	Schoolleiding en leerkrachten	<p>Ervoor zorgen dat de leerlingen uit de groepen 6,7 en 8 en de leerkrachten mondkapjes beschikbaar hebben.</p> <p>Ervoor zorgen dat de groepen zoveel mogelijk uit elkaar gehouden worden en er afstand bewaard wordt.</p> <p>Geen activiteiten meer plaats laten vinden, die niet bij het primaire proces horen.</p>

## 6 Scenario-4

### 6.1 Inleiding

Het vierde scenario (rood) wordt actief als we te maken hebben (krijgen) waarbij de medewerkers en de leerlingen gevaar lopen omdat de Corona-variant de medewerkers en/of de leerlingen extra hard raakt.

In deze fase blijven de (basis)maatregelen uit scenario-1 (donkergroen) en scenario-2 (groen) van kracht, evenals de voorzorgsmaatregelen de contactbeperkende maatregelen van scenario-3. In scenario-4 moet het aantal personen dat tegelijk in de school aanwezig is aanzienlijk moet worden beperkt. Uitgangspunt van het kabinet is, dat scholen zo kort mogelijk in het rode scenario zitten.

### 6.2 Algemene maatregelen

In scenario-4 gelden de basismaatregelen, de standaard maatregelen ten aanzien van hygiëne en gezondheid, de maatregelen t.b.v. kwetsbare personen en de voorzorgsmaatregelen en contactbeperkende maatregelen. Als het kabinet aangeeft dat het vierde scenario in werking treedt, dan gaat het om de volgende maatregelen:

- Handen wassen
- Hoesten in de elleboog
- Niezen in de elleboog
- Thuisblijven bij klachten
- Uitvoeren van een (zelf)test
- Zorgen voor voldoende frisse lucht: goed ventileren
- Advies om tijdig een vaccin halen
- Advies om tijdig een booster- of herhalingsprik halen
- Extra aandacht voor medewerkers met een kwetsbare gezondheid
- Extra aandacht voor leerlingen (of gezinsleden) met een kwetsbare gezondheid
- Medewerkers en leerlingen van groep 6-7-8 dragen mondkapjes
- In de school zijn doordachte looproutes ingesteld
- Er is sprake van gespreide pauzes
- Zo veel mogelijk (en waar mogelijk) afstand houden
- Geen externen in de school
- Geen ouders/verzorgers in de school
- Teambijeenkomsten vinden zo veel mogelijk online plaats
- Niet onderwijzend personeel werkt indien mogelijk thuis
- Activiteiten die niet direct bijdragen aan het primaire proces vervallen

In het kader van scenario-4 worden de volgende maatregelen toegevoegd:

- De leerlingen gaan beurtelings naar school, de helft heeft fysiek les en de andere helft krijgt te maken met afstandsonderwijs. [leerlingen gaan bij voorkeur om de dag naar school]
- De school besteedt extra aandacht aan kwetsbare groepen
- Leerlingen die onder een uitzonderingsgroep vallen, gaan volledig fysiek naar school
- De school geeft afstandsonderwijs aan leerlingen die niet (volledig) fysiek naar school toe kunnen gaan
- De leerlingen met in ieder geval één ouder/verzorger in een cruciaal beroep worden (volledig) opgevangen door de school
- De school besteedt extra aandacht aan de sociale functie van het onderwijs, m.n. extra aandacht voor het sociaal-emotioneel welbevinden en de executieve functies

#### Uitzonderingsgroep

De ervaring leert dat het belangrijk is dat bepaalde groepen **altijd** naar school kunnen komen. Het gaat dan om:

- Onderwijsactiviteiten voor leerlingen in een kwetsbare positie (school bepaalt op individuele basis) *Het uitgangspunt is dat de school op individuele basis bepaalt of een leerling zich in een kwetsbare positie bevindt. Waar nodig betreft de school de gemeente. De afgelopen jaren hebben scholen hier veel ervaring mee opgedaan. Bij het bepalen wordt van scholen bijzondere aandacht gevraagd voor nieuwkomers. Daarnaast wordt ook aandacht gevraagd voor leerlingen:*

- met een chronische ziekte en/of handicap;

- met psychiatrische problematiek; met een ontwikkelingsachterstand, waardoor het bijvoorbeeld voor

*die leerling niet goed mogelijk is om theoretische vakken via afstandsonderwijs te volgen;*

- die afhankelijk zijn van opvang in instellingen;*
- die in een kwetsbare of mogelijk onveilige (pleeg)gezinssituatie zitten; die vanwege sociale/culturele/economische kwetsbaarheid speciale aandacht behoeven;*
- met grote achterstanden of een groot risico daarop, waaronder kleuters met een VE indicatie, kinderen die thuis onvoldoende ondersteuning krijgen of geen rustige ruimte of geen digitale voorzieningen hebben; en*
- die bij scholensluitingen buiten beeld raakten of een grote leervertraging hebben opgelopen.*

- Opvang van leerlingen po met in ieder geval één ouder/verzorger in een cruciaal beroep

### **6.3 Schoolspecifieke maatregelen**

Onze school heeft een aantal aanvullende maatregelen vastgesteld voor scenario-4. In het draaiboek (zie paragraaf 4) geven we aan wie wanneer wat doet. Onze aanvullende maatregelen zijn:

- Overleggen met het bestuur, de (G)MR, de kinderopvang en de BSO over de werking en de inhoud van scenario-4
- Informeren van de ouders via Social Schools over de werking en inhoud van scenario-4
- Opstellen van een lijst met kwetsbare leerlingen, van leerlingen die een kwetsbare ouder/verzorger hebben en van leerlingen waarvan minstens één ouder werkzaam is in een cruciaal beroep
- Beleid voor het geven van thuisopdrachten
- Beleid voor het geven van (effectief) afstandsonderwijs

### **6.4 Het draaiboek m.b.t. scenario-4**

In ons draaiboek geven we aan wie wat wanneer doet. Het draaiboek gaat in werking als het kabinet scenario-4 afkondigt. In een aantal gevallen hebben we zaken meer specifiek uitgewerkt, zie daarvoor de bijlagen.

Wanneer	Wie	Actie(s)
Dag 1	Schoolleiding	<p>Plan van aanpak maken, waarmee de aantallen aanwezige leerlingen op school zo klein mogelijk zijn.</p> <p>Opstellen van een lijst van cruciale beroepen bij ouders.</p> <p>Communiceren welke leerlingen sowieso op school aanwezig mogen zijn.</p>
Dag 2	Schoolleiding en leerkrachten	<p>Het plan van aanpak communiceren naar alle betrokkenen en het organiseren van de nodige aanpassingen.</p> <p>Ervoor zorgen dat het thuisonderwijs (Teams, Thuisopdrachten, etc.) vanaf dag 3 weer loopt.</p>
Dag 3	Schoolleiding, leerkrachten en ouders	<p>Het plan van aanpak gaat in. Van de ouders wordt weer begeleid van van het thuisonderwijs verwacht.</p>

## 7 Afstandsonderwijs

### 7.1 Inleiding

In de jaren 2020-2021 en 2021-2022 hebben we door (gedeeltelijke) schoolsluitingen en (deels) afwezige (zieke) leraren veel ervaring opgedaan met het organiseren van afstandsonderwijs. We willen onze ervaringen en inzichten uiteraard meenemen in m.n. scenario-4 (rood), maar we sluiten niet uit dat we ook in andere fasen moeten overgaan op het geven van gedoseerd afstandsonderwijs. Het is ons doel om via afstandsonderwijs optimaal in te spelen op de behoeften van de zowel de leerlingen als de medewerkers, en dan vooral als er sprake is van een gedeeltelijke schoolsluiting. In paragraaf 2 besteden we aandacht aan de risico's van afstandsonderwijs en in paragraaf 3 beschrijven we onze uitgangspunten voor effectief afstandsonderwijs.

### 7.2 Risico's afstandsonderwijs

Ten aanzien van de risico's van afstandsonderwijs onderscheiden we risico's voor de leerlingen en risico's voor de school als organisatie. Voor onze leerlingen geldt:

1. Afstandsonderwijs kan leiden tot leerachterstanden (vooral bij kwetsbare leerlingen en leerlingen die moeite hebben om de stof bij te houden)
2. Afstandsonderwijs kan leiden tot beperkt welbevinden (sociaal isolement, eenzaamheid en onveiligheid)
3. Afstandsonderwijs kan leiden tot een lagere motivatie van de leerlingen
4. Afstandsonderwijs kan leiden tot een minder actieve deelname aan het onderwijs (gebrek aan concentratie, slechte of geen digitale middelen, geen geschikte ruimte)

Voor onze organisatie gelden de volgende risico's:

1. Afstandsonderwijs kan druk zetten op de continuïteit van het onderwijs door veel lesuitval (bijvoorbeeld bij zieke medewerkers eb/of zieke leerlingen)
2. Afstandsonderwijs kan leiden tot een zeer hoge werkdruk en tot gevoelens van onveiligheid
3. Afstandsonderwijs kan gemakkelijk leiden tot onvoldoende aandacht voor de meer praktische vakken

Bij het verzorgen van afstandsonderwijs is het goed om ons bewust te zijn van de bovenstaande risico's.

### 7.3 Onze uitgangspunten (lesgeven)

Met goede lessen (paragraaf 3) en aanvullende maatregelen op schoolniveau (paragraaf 4) is het mogelijk om effectief afstandsonderwijs te verzorgen. Voor onze lessen is het volgende van belang:

- Didactisch handelen: we zorgen voor een duidelijke stap-voor-stap uitleg, voor een heldere structuur (die we aangeven), voor rust, voor betrokkenheid, voor (veel) oefenen en voor feedback
- Interacties: we zorgen voor interactie tussen de leerlingen onderling en de interactie tussen de leraar en de leerlingen. Dit verhoogt de motivatie en zorgt voor meer betrokkenheid. De leraar geeft taken (oefeningen) waarbij leerlingen moeten samenwerken en zorgt ook dat er sociale interacties plaatsvinden om het welbevinden te verhogen.
- Zelfstandig werken: de leerlingen werken zelfstandig (samen). De leraar splits daartoe de taak in delen. Steeds verhelderen we goed: wat moet je doen? Hoe kun je hulp krijgen? Hoe organiseer je feedback?
- Extra aandacht voor kwetsbare leerlingen: gemiddeld presteren leerlingen minder goed bij afstandsonderwijs, en dat geldt dan met name voor leerlingen met leerachterstanden. De leraren besteden extra aandacht aan juist deze leerlingen. Goede monitoring, intensiever contact, meer steun, meer contact met de ouders/verzorgers.
- Algemeen: de leraren checken de kwaliteit van de ICT-middelen, de kwaliteit van de (werk)ruimte en zorgen voor contact met de ouders/verzorgers via Social Schools.

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2020/12/24/effectief-afstandsonderwijs>

### 7.4 Onze uitgangspunten (schoolniveau)

Het organiseren van afstandsonderwijs is een hele uitdaging, ook voor onze school. Op schoolniveau gelden voor ons de volgende zaken:

- We organiseren de toegankelijkheid tot het afstandsonderwijs voor alle leerlingen (met extra aandacht voor de leerlingen uit kansarme gezinnen). We verstrekken -indien nodig- een laptop en denken mee over een Internetverbinding. Wanneer het voor leerlingen toch niet mogelijk is om het afstandsonderwijs te volgen, laten



we ze het onderwijs op school volgen.

- We investeren tijd en geld om de medewerkers te professionaliseren, zodat ze effectiever afstandsonderwijs kunnen verzorgen. Daarnaast organiseren wij het leren van en met elkaar en delen we good practices. Onze ICT-specialist schrijft korte handleidingen voor het gebruik van Teams, Zoom en/of Google classrooms. De schoolleiding is bereid de leraren verregaand te ondersteunen ten aanzien van het (geven van) afstandsonderwijs.
- Onze school acht het zeer belangrijk om bij het afstandsonderwijs te focussen op welbevinden. Daarom heeft de schoolleiding beleid ontwikkeld voor het extra bewaken van het welbevinden van de leerlingen.
- Omdat een deel van de leerlingen zich niet optimaal ontwikkelt tijdens het afstandsonderwijs, heeft de schoolleiding beleid ontwikkeld voor het geven van extra steun (ondersteuning), voor het aanbieden van inhaalprogramma's, voor het bijspijkeren, voor het geven van bijlessen en voor het bewust creëren van momenten van automatisering. De inzet is om achterstanden zo veel mogelijk te voorkomen of zo snel mogelijk weg te werken.
- Onze school informeert de ouders/verzorgers steeds over de scenario's en de daarbij horende maatregelen (via Social Schools). Daarnaast informeren we de ouders/verzorgers zowel mondeling als schriftelijk over de do's en don'ts van afstandsonderwijs. We geven ze tips en suggesties, we informeren ze over de dagindeling, over de gewenste ruimte, de eventuele ondersteuning etc.